

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Milana Kamlacha a JUDr. Marie Součkové v právní věci **žalobkyně: H. R.,** zastoupená JUDr. Janou Kutmonovou, advokátkou se sídlem Praha 9, Vysočanská 548, proti **žalovanému Ministerstvu vnitra, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3**, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze č. j. 10 Az 124/2003 - 14 ze dne 12. 2. 2004,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Ustanovené zástupkyni žalobkyně advokátce JUDr. Janě Kutmonové **se přiznává** odměna za zastupování ve výši 1075 Kč, která bude vyplacena do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí z účtu Nejvyššího správního soudu. Náklady právního zastoupení žalobkyně nese stát.

Odůvodnění:

Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) napadla kasační stížností nadepsaný rozsudek Městského soudu v Praze, kterým byla zamítnuta její žaloba, jíž se domáhala přezkoumání rozhodnutí žalovaného č. j. OAM-11655/VL-20-BE07-2001 ze dne 27. 2. 2003. Rozhodnutím správního orgánu nebyl stěžovatelce udělen azyl pro nesplnění podmínek uvedených v § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 325/1999 Sb.“). Zároveň žalovaný rozhodl, že se na stěžovatelku nevztahuje překážka vycestování podle § 91

téhož zákona. Soud se zabýval obecnými námitkami stěžovatelky ohledně nesprávně zjištěného skutkového stavu věci, ty však neshledal důvodnými. Správní orgán si podle soudu opatřil potřebné podklady pro své rozhodnutí a jeho skutková zjištění jsou úplná a dostatečná pro samotné rozhodnutí. Žalovaný se dle soudu též podrobně zabýval tvrzenými důvody žádosti o azyl a jeho závěry jsou správné. Těmito důvody totiž byla tíživá ekonomická situace stěžovatelky, která nebyla zapříčiněna její rasou, náboženstvím, národností, příslušností k určité sociální skupině či zastáváním politických názorů nebo uplatňováním politických práv a svobod. Tento ekonomický důvod pak byl řádně a podrobně hodnocen v souvislosti s informacemi o zemi původu a s dalšími tvrzeními stěžovatelky. Soud tedy obdobně jako žalovaný shledal, že skutečnosti tvrzené stěžovatelkou nenaplňují stanovené podmínky pro udělení azylu podle §12 a § 13 zákona a že u ní není dána žádna konkrétní skutečnost, která by svědčila existenci skutečností zakládajících překážky vycestování ve smyslu zákona č. 325/1999 Sb. Pokud jde o možnost udělení azylu podle § 14 cit. zákona, soud uvedl, že tento typ azylu lze udělit pouze v případě hodného zvláštního zřetel, není na něj nárok a zůstává tak v režimu správního uvážení posoudit důvody žadatele o azyl. Soudu nepřísluší přezkoumávat, zda humanitární důvody existují či nikoliv; to je věcí oprávnění správního orgánu, soud rozhodnutí o humanitárním azylu přezkoumává pouze z hlediska dodržení příslušných procesních předpisů. Žalovaný se pečlivě zabýval nejen obecnou situací v zemi původu z hlediska podmínek udělení azylu, ale i konkrétní osobní situací stěžovatelky. Provedl tedy obsáhlé a podrobné dokazování, a v takovém případě nelze žalovanému vytýkat, jestliže se rozhodl možnosti udělit azyl z humanitárního důvodu nevyužít. Soud proto žalobu podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) zamítl jako nedůvodnou.

Stěžovatelka označila důvody své kasační stížnosti bez další specifikace odkazem na § 103 odst. 1 písm. a) až d) s. ř. s. Konkrétně uvádí že Městský soud v Praze posoudil její případ v rozporu s platným právním řádem a že shledává vážná pochybení všech dosavadních orgánů v řízení o udělení azylu; povahu a význam těchto pochybení však stěžovatelka v kasační stížnosti neuvádí. Navrhla Nejvyššímu správnímu soudu, aby napadený rozsudek Městského soudu v Praze zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Současně požádala, aby byl její kasační stížnosti přiznán odkladný účinek podle § 107 ve spojení s § 73 odst. 2 s. ř. s.; pokud by musela vycestovat z území České republiky, kde řádně pobývá, mohlo by jí to přivodit značnou újmu na právech. Má totiž reálnou obavu z návratu na Ukrajinu, kde jí hrozí vážné nebezpečí z politických důvodů.

Ze správního spisu zjistil Nejvyšší správní soud tyto pro posouzení důvodnosti kasační stížnosti významné skutečnosti. Návrh na zahájení řízení o udělení azylu byl stěžovatelkou podán 30. 9. 2001 a pohovor k důvodům návrhu na zahájení řízení o udělení azylu byl s ním proveden v p. s. B. p. B. – J. 6. 2. 2003. Ve obou případech se tak stalo za účasti tlumočníka z ruského jazyka. Stěžovatelka ve správním řízení k důvodům své žádosti o azyl uvedla, že na Ukrajině není práce, proto chtěla odjet do Itálie pracovat. Na cestu si půjčila peníze od známých a do zástavy dala svůj dům. Cesta do Itálie jí však nevyšla, neboť byla podvedena firmou, jež jí měla zajistit vízum. Ukázalo se totiž, že vízum je falešné. Za zbytek peněz si vyřídila vízum do České republiky, kde si chtěla vydělat peníze, jimiž by splatila dluh, neboť jinak přijde o dům. Na Ukrajině sice pracovala, dostávala však tak nízkou mzdu, že bylo nemyslitelné, aby dluh na dům kdy splatila. O azyl v České republice požádala až v okamžiku, kdy jí bylo uděleno správní vyhoštění, nemohla se totiž ještě vrátit na Ukrajinu, neboť ještě neposlala peníze. Stěžovatelka v průběhu protokolu potvrdila, že o azyl požádala z ekonomických důvodů a z důvodů legalizace pobytu. Žádné jiné problémy, než nesplacený dluh na Ukrajině totiž neměla. Pokud by se vrátila na Ukrajinu, nebyla by schopna splatit dluh

a přišla by o dům. Stěžovatelka rovněž uvedla, že nikdy nebyla členkou žádné politické strany a nikdy nebyla trestně stíhána.

Ze soudního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že Městský soud v Praze svým usnesením č. j. 10 Az 124/2003 - 34 ze dne 13. 4. 2004 stěžovatelce na její žádost ustanovil pro řízení o kasační stížnosti zástupcem JUDr. Janu Kutmonovou, advokátku.

Nejvyšší správní soud přezkoumal kasační stížností napadené rozhodnutí Městského soudu v Praze z hlediska námitek obecně uplatněných v této kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost stěžovatelky není důvodná.

Podle § 12 zákona č. 325/1999 Sb. se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení azylu zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodů rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště. Podle § 16 odst. 1 písm. a) a g) cit. zákona se žádost o udělení azylu zamítne jako zjevně nedůvodná, jestliže žadatel uvádí pouze ekonomické důvody, popř. neuvádí skutečnost svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12.

Z výše citovaných ustanovení zákona Nejvyšší správní soud dovozuje, že správní orgán má povinnost zjišťovat podmínky pro udělení azylu dle § 12 zákona pouze v případě, že žadatel o azyl důvody zde uvedené alespoň tvrdí. V daném případě však stěžovatelka podle zjištění soudu ve správním řízení ani netvrdila, že by byla v zemi svého původu pronásledována za uplatňování politických práv a svobod nebo že by měla odůvodněný strach z pronásledování z důvodů rasy, náboženství, národnosti či příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů. Bezprostředním a jediným důvodem její žádosti o azyl byla snaha legalizovat svůj pobyt v České republice, což by jí umožnilo zde zůstat a vydělávat peníze na splacení dluhu, jenž ji vznikl na Ukrajině. V zemi původu sice pracovala, výdělek tam dosažený byl však příliš nízký na to, aby bylo možno dluh vůbec splatit. Rovněž pro případ návratu na Ukrajinu se obávala toliko své nemožnosti splatit dlužnou částku. Všechny skutečnosti tvrzené stěžovatelkou ve správním řízení tak mají charakter důvodů ekonomických ve smyslu § 16 odst. 1 písm. a) cit. zákona. Stěžovatelka naopak ve správním řízení nejen netvrdila, že je pronásledována nebo že má důvodné obavy z pronásledování z důvodů uvedených v § 12 cit. zákona, nýbrž netvrdila ani to, že by byla vůbec pronásledována ve smyslu § 2 odst. 5 cit. zákona. Za takových okolností však mohl žalovaný, v případě dodržení 30ti denní lhůty stanovené v § 16 odst. 2 cit. zákona, přijmout rozhodnutí o zamítnutí žádosti jako zjevně nedůvodné podle § 16 odst. 1 písm. a) a g) cit. zákona. Je-li tomu tak, pak byly nepochybně po uplynutí uvedené lhůty dány podmínky pro vydání žalobou napadeného rozhodnutí žalovaného o tom, že se stěžovatelce azyl podle § 12 cit. zákona neuděluje.

Rovněž ostatní výroky obsažené ve výrokové části rozhodnutí žalovaného neshledal Nejvyšší správní soud nezákonnými, neboť skutečnosti, jež by mohly vést k udělení azylu za účelem sloučení rodiny nebo z humanitárních důvodů, nebyly stěžovatelkou ve správním řízení tvrzeny, ani nevyplynuly z podkladů, jež si pro své rozhodnutí žalovaný opatřil. Stejný závěr se pak uplatní i pro rozhodnutí o neexistenci překážek vycestování ve smyslu § 91 zákona č. 325/1999 Sb., neboť stěžovatelka ve správním řízení spojovala obavy ze svého návratu pouze s nemožností vydělat si dostatek peněz na splacení dluhu. Z informací, které měl žalovaný v průběhu správního řízení k dispozici a jež jsou založeny ve správním

spise, nevyplývá, že by u stěžovatelky byla splněna jakákoliv z překážek vycestování ve smyslu cit. ustanovení. Závěr rozhodnutí žalovaného i krajského soudu, jež vycházela z těchto řádně získaných a dostatečných podkladů pro rozhodnutí, je tak podle zjištění Nejvyššího správního soudu správný. K tvrzení stěžovatelky, že v případě návratu na Ukrajinu jí hrozí vážné nebezpečí z politických důvodů, Nejvyšší správní soud nemohl přihlédnout nejen pro jeho naprostou nekonkrétnost, ale zejména proto, že toto tvrzení bylo uplatněno poprvé až v kasační stížnosti, tedy poté, kdy bylo vydáno napadené rozhodnutí. K takovým skutečnostem Nejvyšší správní soud podle § 109 odst. 4 s. ř. s. nepřihlíží. S úvahami a závěry Městského soudu v Praze ohledně možností soudního přezkumu rozhodnutí o neudělení azylu z humanitárních důvodů se Nejvyšší správní soud plně ztotožňuje, neboť jsou v souladu s jeho konstantní judikaturou. Soud ve svých rozhodnutích opakovaně konstatuje, že humanitární azyl může být správním orgánem udělen pouze v případě hodném zvláštního zřetele, že na jeho udělení není právní nárok a posouzení důvodů v každém konkrétním případě je otázkou správního uvážení žalovaného. V daném případě však Nejvyšší správní soud nezjistil, že by žalovaný překročil či zneužil meze správního uvážení, neshledal-li ve stěžovatelkou tvrzených skutečnostech důvod zvláštního zřetele hodný, a tedy důvod pro udělení azylu z humanitárních důvodů podle § 14 zákona č. 325/1999 Sb.

Nejvyšší správní soud s poukazem na výše uvedené v souladu s Městským soudem v Praze dospěl k závěru, že rozhodnutí žalovaného bylo zákonné a vycházelo ze spolehlivě zjištěného stavu věci. Na straně Městského soudu v Praze ani žalovaného neshledal pochybení, jež jim jsou obecně formulovanými námitkami stěžovatelky vytýkány, a proto kasační stížnost dle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

S přihlédnutím k § 78b odst. 1 zákona č. 325/1999 Sb., podle něhož se cizinci, který předloží doklad o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku, udělí na žádost vízum za účelem strpění pobytu, nerozhodoval již Nejvyšší správní soud samostatně o žádosti o přiznání odkladného účinku podané kasační stížnosti.

Stěžovatelka neměla ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalovaný správní orgán měl ve věci úspěch, nevznikly mu však náklady řízení o kasační stížnosti přesahující rámec jeho běžné úřední činnosti. Soud mu proto náhradu nákladů řízení nepřiznal (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Hotové výdaje a odměnu za zastupování soudem ustanovenému zástupci stěžovatele platí stát (§ 35 odst. 7 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Ustanovenému zástupci náleží v souladu s § 11 písm. a) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), odměna za jeden úkon právní služby učiněný v řízení o kasační stížnosti, tj. převzetí a přípravu zastoupení, ve výši 1000 Kč, a dále náhrada hotových výdajů ve výši paušální částky 75 Kč za jeden úkon právní služby podle § 13 odst. 3 cit. vyhlášky, celkem tedy 1075 Kč. Uvedená částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** přípustné opravné prostředky (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 8. února 2005

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu